

Prima instanță: Judecătoria Botanica mun. Chișinău
Judecător: S. Dimitriu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Budăi, I. Muruianu, A. Minciuna

Dosarul nr. 2rac-45/16

DECIZIE

10 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecători

Tamara Chișca-Doneva, Nadejda Toma,
Vladimir Timofti, Ion Druță

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „MACROMEX”,

în pricina civilă la cererea depusă de Camera de Licențiere a Republicii Moldova, persoană interesată Societatea cu Răspundere Limitată „MACROMEX”, cu privire la retragerea licenței,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015, prin care a fost casată hotărârea Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 25 mai 2015 și emisă o hotărâre nouă,

c o n s t a t ă

La 16 ianuarie 2015, Camera de Licențiere a Republicii Moldova s-a adresat în instanța de judecată cu cerere privind retragerea licenței Societății cu Răspundere Limitată „MACROMEX”, completînd-o la 31 ianuarie 2015.

În motivarea acțiunii, petiționarul a invocat că, SRL „MACROMEX” este titularul licenței seria A MMII nr. 042259 din 04 iulie 2013, eliberată pentru genul de activitate „extragerea substanțelor minerale utile”.

Ca urmare a efectuării controlului planificat (actul de control nr. 04/223 din 30 mai 2014), s-a constatat că, SRL „MACROMEX”, în cadrul desfășurării activității licențiate a încălcat prevederile art. 29 și 36 din Codul funciar nr. 828-XII din 25 decembrie 1991, art. 39 lit. g) din Codul subsolului nr. 3-XVI din 02 februarie 2009, art. 4 alin. (3) lit. a) și 5 alin. (1) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998, art. 11 alin. (1) și (7) lit. a) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008.

În conformitate cu art. 7 alin. (2) lit. d), 19 alin. (8), (9) și (10) din Legea nr. 451/2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, Camera de Licențiere a emis Prescripția nr. 04/209 din 10 iulie 2014 privind

lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile de licențiere prin care titularul de licență a fost obligat să-și conformeze activitatea prevederilor actelor legislative viabile, solicitând în acest sens, informarea în scris până la 10 octombrie 2014, despre remedierea încălcărilor depistate și anume: schimbarea destinației terenului, înregistrarea terenului în Registrul bunurilor imobile conform destinației modificate, prezentarea Fondului de Stat de informații privind subsolul a datelor veridice despre rezervele de substanțe minerale explorate (forma 5-GR), atestarea unui specialist în domeniul protecției muncii.

Astfel, drept urmare a neexecutării prescripției anterioare, a fost emisă, repetat, prescripția nr. 04/342 din 13 octombrie 2014, cu privire la lichidarea încălcărilor condițiilor de licențiere, avertizând SRL „MACROMEX” despre posibila retragere a licenței, dacă încălcările menționate nu vor fi lichidate până la 10 ianuarie 2015.

Potrivit art. 19 alin. (9) al Legii 451/2001, titularul de licență, primind prescripția privind lichidarea încălcărilor condițiilor de licențiere, este obligat, în termenul indicat în prescripție, să prezinte autorității de licențiere informația privind lichidarea încălcărilor.

Astfel, având în vedere că agentul economic nu a respectat prescripțiile anterioare, din 10 iulie 2014 și 13 octombrie 2014, privind lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile de licențiere, în baza art. 17 alin. (3) al Legii nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 privind principiile de bază de reglementare a activității de 451/2001, Camera de Licențiere a emis Decizia nr. 05 din 13 ianuarie 2015 privind retragerea licenței seria A MMII nr. 042259 din 04.07.2013 eliberată pentru genul de activitate „extragerea substanțelor minerale utile”.

Potrivit art. 21 alin. (2) lit. f) al Legii nr. 451/2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, „nerespectarea a doua oară a prescripțiilor privind lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile de licențiere” atrage în mod obligatoriu retragerea licenței.

Astfel, Camera de Licențiere, în virtutea atribuțiilor conferite prin Hotărârea Guvernului nr. 779 din 27 noiembrie 2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Camerei de Licențiere și efectivului-limită ale acesteia, acordă licențe pentru genurile de activitate stabilite de lege și are drept misiune asigurarea respectării riguroase a condițiilor de licențiere, statuat ce obligă Camera să se conformeze legislației în vigoare și să întreprindă măsuri în vederea înlăturării încălcărilor ce ar avea un impact nefast asupra societății civile și/sau ar prejudicial bugetul statului, și care concomitent îi permite să se pronunțe în vederea suspendării temporare/retragerii licenței.

Pretinde petiționarul că, în conformitate cu art. 11 alin. (7) al Legii 235/2006, autoritatea administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control va anula documentul oficial prin care se permite inițierea și/sau desfășurarea unei afaceri, acordat conform prezentei legi, dacă va constata neîndeplinirea unor condiții care aduc o gravă atingere interesului public, securității naționale, ordinii sau sănătății publice și care nu pot fi remediate sau dacă deficiențele identificate nu au fost remediate în termenul

stabilit”.

Argumentează că, deși partea interesată face referire doar la un singur teren, așa cum rezultă din actul de control, agentul economic efectuează lucrările de extragere pe două terenuri, fapt care este probat prin extrasele din Registrul bunurilor imobile, care confirmă încheierea contractului de arendă, din care, un teren este cu destinație neproductivă, iar al doilea este cu destinație agricolă, urmând ca să fie schimbată destinația terenului, care, potrivit Hotărârii Guvernului din 24 decembrie 2007, poate fi schimbată de proprietar și de cel care se folosește cu titlu de beneficiar al terenului, mai mult, potrivit pct. 9 lit. din hotărâre, părțile au ajuns la acordul comun privind schimbarea destinației terenului atribuit în folosință.

Solicită Camera de Licențiere a Republicii Moldova, retragerea licenței seria A MMII nr. 042259 din 04 iulie 2013 eliberată SRL „MACROMEX” pentru genul de activitate „extragerea substanțelor minerale utile” cu obligarea SRL „MACROMEX” să depună formularul licenței retrase la Camera de Licențiere.

În drept, s-au invocat prevederile art. 166, 167, 343¹ – 343⁴ ale CPC RM; art. 17 alin. (3) al Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de reglementare a activității de întreprinzător, art. 7 alin. (2) lit. a) și art. 21 alin. (2) lit. f) și alin. (6) ale Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, Hotărârea Guvernului nr. 779 din 27 noiembrie 2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Camerei de Licențiere.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 25 mai 2015, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015, a fost admis apelul declarat de Camera de Licențiere a Republicii Moldova, casată integral hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 25 mai 2015 și pronunțată o nouă hotărâre prin care:

- S-a admis acțiunea civilă înaintată de Camera de Licențiere a Republicii Moldova, persoană interesată SC „Macromex” SRL cu privire la retragerea licenței;

- S-a retras licența seria A MMII nr. 042259 din 04 iulie 2013 eliberată SC „Macromex” SRL pentru genul de activitate „extragerea substanțelor minerale utile”;

- S-a obligat SC „Macromex” SRL să depună formularul licenței retrase la Camera de Licențiere a Republicii Moldova.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 08 decembrie 2015, în termenul prevăzut de lege, SRL „MACROMEX” prin intermediul avocatului Chibac Isai (mandat nr. 0243248) a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015 și menținerea hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 25 mai 2015.

În motivarea recursului, societatea recurentă a indicat că instanța de apel a apreciat arbitrar probele anexate la materialele cauzei. Mai invocă că instanța de apel a aplicat eronat prevederile Legii privind reglementarea prin licențiere a

activității de întreprinzător și a Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

La 12 ianuarie 2016, Camera de Licențiere a prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitând respingerea acestuia.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) CPC, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 27 ianuarie 2016, recursul a fost declarat admisibil.

Examinînd argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și referința prezentată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe, din considerentele ce urmează:

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, *„instanța după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărîrea primei instanțe”*.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) CPC, *„Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel”*.

Din materialele cauzei rezultă că, SRL „MACROMEX” este titularul licenței seria A MMII nr. 042259 din 04 iulie 2013, eliberată pentru genul de activitate „extragerea substanțelor minerale utile”.

Ca urmare a efectuării controlului planificat de către Camera de Licențiere (actul de control nr. 04/223 din 30 mai 2014), s-a constatat că, SRL „MACROMEX”, în cadrul desfășurării activității licențiate a încălcat prevederile art. 29 și 36 din Codul funciar nr. 828-XII din 25 decembrie 1991, art. 39 lit. g) din Codul subsolului nr. 3-XVI din 02 februarie 2009, art. 4 alin. (3) lit. a) și 5 alin. (1) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998, art. 11 alin. (1) și (7) lit. a) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008.

Astfel, a fost emisă prescripția nr. 04/209 din 10 iulie 2014, privind lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile de licențiere prin care titularul de licență a fost obligat să-și conformeze activitatea prevederilor actelor legislative viabile, solicitând în acest sens, informarea în scris până la 10 octombrie 2014, despre remedierea încălcărilor depistate și anume: schimbarea destinației terenului, înregistrarea terenului în Registrul bunurilor imobile conform destinației modificate, prezentarea Fondului de Stat informații privind subsolul a datelor veridice despre rezervele de substanțe minerale explorate (forma 5-GR), atestarea unui specialist în domeniul protecției muncii.

Drept urmare a neexecutării prescripției anterioare, a fost emisă repetat prescripția nr. 04/342 din 13 octombrie 2014, cu privire la lichidarea încălcărilor condițiilor de licențiere, avertizând SRL „MACROMEX” despre posibila retragere a licenței, dacă încălcările menționate nu vor fi lichidate până la 10 ianuarie 2015.

În legătură cu neînlăturarea neajunsurilor constatate prin prescripțiile din 10 iulie 2014 și 13 octombrie 2014, Camera de Licențiere a emis Decizia nr. 05 din

13 ianuarie 2015 privind retragerea licenței seria A MMII nr. 042259 din 04 iulie 2013 eliberată pentru genul de activitate „extragerea substanțelor minerale utile”.

În conformitate cu art. 343² alin. (2) CPC, *„În cererea de retragere a licenței/autorizației ce vizează activitatea de întreprinzător se vor indica probele ce atestă existența faptelor care, în conformitate cu prevederile legii, servesc drept temei pentru retragerea licenței/autorizației ce vizează activitatea de întreprinzător”*.

Potrivit pct. 2 din actul de control nr. 04/223 din 30 mai 2014, în urma efectuării controlului s-a constatat că lucrările miniere nu se demarează și nici nu s-au demarat (f.d. 44).

Conform certificatului eliberat de Primăria comunei Pepeni (f.d. 95), se confirmă că SRL „MACROMEX” nu efectuează extrageri de nisip de pe teritoriul comunei Pepeni.

Din descrițiile enunțate mai sus, reiese că în urma controlului efectuat, Camera de Licențiere a indicat asupra remedierii următoarelor încălcări: schimbarea destinației terenului, înregistrarea terenului în Registrul bunurilor imobile conform destinației modificate, prezentarea Fondului de Stat de informații privind subsolul a datelor veridice despre rezervele de substanțe minerale explorate (forma 5-GR), atestarea unui specialist în domeniul protecției muncii.

Având în vedere că, titularul licenței SRL „MACROMEX” nu a inițiat activitatea licențiată, Colegiul constată că de fapt, condițiile existente la momentul eliberării licenței seria A MMII nr. 042259 din 04 iulie 2013, nu au suferit careva modificări. Prin urmare, nu există careva acțiuni ale titularului licenței prin care s-ar încălca condițiile de licențiere. Totodată, Colegiul menționează că nu poate fi reținută poziția instanței de apel precum că SRL „MACROMEX” intenționa să desfășoare activitatea de extragere a substanțelor minerale utile pe terenurile cu nr. cadastrale 760106684 și 7460106685, contrar destinației acestora, or la caz, intenția nu poate produce careva efecte juridice.

De asemenea, Colegiul menționează că potrivit jurisprudenței CtEDO, „o licență constituie un bun în sensul articolului 1 din Primul Protocol adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale în funcție de faptul dacă deținătorul licenței are o „speranță rezonabilă și legitimă în privința valabilității în timp a licenței și a posibilității de a continua să obțină beneficii din exercitarea unei activități în baza acestei licențe”. Prin urmare, retragerea licenței în prezenta acțiune, în circumstanțele enunțate mai sus ar constitui o ingerință în dreptul de proprietate garantat de articolului 1 din Primul Protocol adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Având în vedere cele expuse mai sus, Colegiul constată că la materialele cauzei lipsesc careva probe pertinente și concludente ce ar demonstra existența încălcării condițiilor de licențiere de către SRL „MACROMEX”. Prin urmare, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel, aplicând eronat normele de drept material, incorect a constatat temeinicia cererii înaintate de Camera de Licențiere

a Republicii Moldova. Drept urmare, decizia contestată urmează a fi casată. Totodată, Colegiul conchide că prima instanță, aplicînd normele legale, corect a constatat caracterul neîntemeiat al cererii, hotărîrea acesteia fiind legală și întemeiată, considerent din care urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „MACROMEX”.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015 și se menține hotărîrea Judecătorie Botanica mun. Chișinău din 25 mai 2015, emisă în pricina civilă la cererea depusă de Camera de Licențiere a Republicii Moldova, persoană interesată Societatea cu Răspundere Limitată „MACROMEX”, cu privire la retragerea licenței.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva

Nadejda Toma

Vladimir Timofti

Ion Druță